

FRESCO-FESTÉSEK.

TEKINTETES MARADY UR ÉS HITVESE.

erajzolni Kolosvár' városát azon alakjában mint az 1590-ben, vagyis akkor, midőn lelkes Jósikánk játszatja benne Bátorí' kortársait, kinézhetett, valóban nem tudnám, hacsak megnyugodni nem akarunk a regényíró' jeles leírásában, mit én részemről annál szívesben vagyok hajlandó tenni, minél inkább meggyőző épen nem dicső jelenünk a multnak hűszerűségéről: de Kolosvár' jelenjéről egykét fresco vonást a Pesti Salon' számára csakugyan meg-

kísértek, ezuttal rajzaimat rövid magyarázatkáimmal egyetemben a Honderő' olvasóinak följajánlvá *).

Legirtóztatóbb, legnevetésesebb igazságkiszolgáltatás, rettentő bérkocsik, rossz, sőt éjnek idején épen semmi világítás, istenverte kövezetén bokáig érő sár, botrántózkodó köldusok s vadon koválygó czigánycsaládok, valóságos paradicsomi szendességgel, szellőztető borzas

*) Részünkről köszönettel vesszük azokat.

rajköikat, a nagy piac' és főbb utcák' közepén, ilyenek és több ehhez hasonló részletek azok, mik ezen másik fővárosnak képezik ábrázatját. Mi jól fogna illy és ehhez ha nem mindenben is, de sokakban módnélkül hasonló pajtásvárosokban elvégre is nem magyaros, hanem szigorú rendőrséget fölállítva látni, abban csak az kételkedhetik, ki nem fizetett nyakas hitetlensége' díjában olly keserves leczkéket, miként tekintetes nemzetes és vitézlő maradvári Marady Kristóf ur és az ő kedves élete' párja t. cz. maradvári Marady Kristófné urasszony.

Midőn Marady ur még ifju-legény, s a kedves fiatal Sáska Zsófiika körül forog vala, nem volt senki a két országban, ki ez ősz törzsökös magyar mondást, hogy maradjunk a régi mellett, olly kizárólag üdvöztetőnek hitte volna, mint épen ő. Már fiatal korában közjónak szentelvén napjait, a városi tanács' személyzetéhez tartozott. Hosszas — noha talán érdekes volna mindazon viszontagságokat leírni, melyek között Marady Kristóf ur jelen dicső álláspontjára vergődött. Mert — hogy rövid legyek — Marady ur jelenleg sem több, sem kevesebb nem volt, mint választott polgár, centumpater és senator. — És itt álla már érdemes hőstünk az életkor' és politikai állás' zenitjén, midőn hymen' lánczaira gondola, s egy két évi rendszeres válogatás után elvégre is annak jármába kerülte.

Mi Marady ur' politikai jellemét illeti, az épen olly kevés szóval megmondható.

- Építsük föl a városházat, mond egy valaki.
- Maradjunk a réginél.
- Csináltassunk valahára járdákat, mond egy más.
- Maradjunk a réginél.
- Terjesszük ki minden polgárra a tisztválasztás' jogát, mond egy harmadik.
- Maradjunk a réginél.
- Öntsünk több olajt lámpáinkba, s akkor is mikor holdvilág süt a kalendáriomban, mond Péter.
- Maradjunk a réginél.
- Tiltsuk ki a paradicsom' cigányait városunkból, mond Pál.
- Maradjunk a réginél.
- No hát tiltsuk ki legalább a bivalcsordát, mond Péterpál.
- Maradjunk a réginél. S így tovább. Hogy ezen feleletek mind egy csöppig Marady uraméi, azt olvasóim hihetőleg nélkülünk is kitalálni szivesek voltak.

Egy szép reggel, midőn a derék Marady ur 16 évű kis Zsófikájával — szeretett élete' párjával a belső monostorutczában fűléstálgatna a Kriblináz előtt, ime a legnagyobb anarchia bontakozik ki a példás életű házaspár' szeme' láttára. Megettök egy öreg cigány birkozott meg redős párjával, ki rettentő ordítással dobott ennek agya felé egy tört fazekat. Nem messze tőlük egy porondhalmon csücsült összezsongorodottan a kis purdé, obligato hangscálákban kísérve a szülők' csivodását; amott főlebb egy pipázó hindu amazon, valamivel alább egy rongyos paria suhancz targonczázá föl tégláit a Mikespalcába. De ah szörnyűségek' legszörnyebbike! A kis ténsasszonyt két lépésre két kis cigány kölkök ugrándozik, egyik a ténsasszony' tiszteletére a cigánykerekék' legszebb nemeit vetve, másik pedig hallatlan bátorsággal kunyorálva az újházasoktól, s mintegy hősszerű daczczal kiüdvözve a bölcs tanácsnok ur' antipolitalis nézeteit.

T. Marady ur kevélyen emelte föl neheztelő fejét, és tette' magát, mintha az egész jelenethől mit sem látott volna. Ám de a fiatal menyecske — az épen oly őszinte mint szép kis Zsófi — oly szende kérdéseket intézett ez alkalommal kedves férjéhez, melyek őt sokat bölcsességéből csaknem egészen kivették. Mit kérdezett légyen mindent tőle a szép Zsófi, s miket felelt legyen azokra a bölcs tanács-

nok, azt bizony hirtelen megmondani nem tudnám, de annyi igaz, hogy e séta' napján tartott tanácsgyűlésben, sőt egész társalgása' folytában annyira fölingerülve volt a cigányok ellen Marady barátunk, hogy még vacsora után is — midőn ő és szeretetreméltó kis neje nyugodni mennének — ekkép kiálta föl: Millyen igaz hogy Marady Kristóf-nak hínak, olyan igaz és szent, hogy mihelyt Politiae Director leszek, azonnal kikergetem őket városombul.

(Folytatatik.)

BARABÁS MIKLÓS' LEVELE LONDONBUL.

TISZTELT SZERKESZTŐ UR!

Julius' 4. 1843.

Többször szándékozáim egyegy czikkel szolgálni a Honderűnek, de utazásom' rövidre szabott ideje azt alig engedé meg. Jelen soraimat a cigány család'-ommal nyitom meg, melyet, mint emlékezik t. sz. ur, a bécsi műkiállításba küldöttem, s mely most Pesten van. Célom a volt, hogy föltűnjék Bécsben, azért ügykeztem eredetileg rendezni el. Mint hallom, egyik bécsi hirlap (mellyik nem tudom) a művészi kivitelt benne megdicsérte, hanem az öltözetek' tulságát hibáztatta. Igaz, hogy én nem öltöztettem őket gálába, mint Ender, ki Pilgereit mind újdunúj ruhába öltözteté, hanem a hogy én láttam, és a hogy csak természetből tehetém: e részben tehát a bécsi hirlapok' kritikáját helyesnek el nem ismerhetem: mert ha egy utazó cigány családot festek, bécsi saloni ruhába nem öltöztetnem. Sőt a nem legilletelmesebbet takarni ügykeztem. Eszembe jut a Humorist, mely birálatában egykor hibáztatá, hogy a légyott almanachrajzban pipát adtam a paraszt legény' szájába, midőn leánynyal beszél, ezt azonban akkor elhallgattam, pedig nemcsak paraszt legény, de sok gentleman sem veszi ki mindenkor nálunk a pipát szájából, ha nőszemélyt lát maga előtt.

Prágán át Dresdába és onnan Berlinbe mentem honrul távoztomkor. — Prágában szép műkiállítást láttam, de mint jelesebbeket, keveset nevezek meg a levélbeni szűk hely miatt. Locretul voltak igen sok művek, kinek ecsetje nálunk is ismeretes, aztán néhány oly mű, mely a pesti műkiállításban már volt — a müncheniektől. Prágai művész figyelmet érdemiő nem volt. Első helyre teszem mindenesetre Achenbach' tájképeit, ki a mellett hogy nagyon természetű, igen nagyszerűleg ábrázolja a tengeri vidéket és norvégiai tájakat — mondom, azon tájfestők közül, kiket ismerek, Achenbachot első helyre teszem. Hasenflug Halberstadt-ból, Hulk Amsterdam-ból Funk m. m. Frankfurt-ból igen jelesek; nálunk is ismeretes Ainmüller; apró genreképekben legjelesebbek voltak Schleisnertől Koppenhágából; szép képek voltak Gauermantól, van Haanentől stb — egyenkint őket leirnom hosszas lenne. A dresdai gal-